

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 591/2019
12.06.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Бате Цветковића, Јасмине Васовић и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због продуженог кривичног дела примање мита из члана 367. став 1. у вези члана 61. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости окривљеног ББ те браниоца окривљених АА и ББ – адвоката Јована Челебића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Јагодини Кзз 33/18 од 12.12.2018. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 број 160/19 од 12.03.2019. године, у седници већа одржаној дана 12. јуна 2019. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Јована Челебића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Јагодини Кзз 33/18 од 12.12.2018. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 број 160/19 од 12.03.2019. године, у односу на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се исти захтев у осталом делу **ОДБАЦУЈЕ**.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољен захтев за заштиту законитости окривљеног ББ, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Јагодини Кзз 33/18 од 12.12.2018. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 број 160/19 од 12.03.2019. године, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ – адвоката Јована Челебића, поднет против истих правноснажних пресуда, **ОДБАЦУЈЕ** као неблагоприятан.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Јагодини К бр.33/18 од 12.12.2018. године, окривљени АА је, поред осталих окривљених, оглашен кривим због извршења продуженог кривичног дела примање мита из члана 367. став 1. у вези члана 61. Кривичног законика, за које дело је осуђен на казну затвора у трајању од седам месеци, у коју казну му је на основу члана 63. КЗ урачунато време проведено у притвору од 11.06.2013. године до 04.07.2013. године. Истовремено је одређено да се ова казна у смислу члана 45. став 5. КЗ има извршити на тај начин што окривљени АА не сме напуштати просторије у којима станује у ..., улица ..., без

примене електронског надзора, осим у случајевима прописаним Законом о извршењу ванзаводских санкција, те да уколико једном у трајању од шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне затвора издржи у Заводу за извршење казне затвора.

Истом пресудом, окривљени ББ оглашен је кривим због извршења кривичног дела давање мита из члана 368. став 1. КЗ, за које дело му је изречена условна осуда, тако што му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљени у року од једне године од дана правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело.

Истовремено, на основу члана 261. и 264. ЗКП, окривљени су обавезани да суду на име трошкова кривичног поступка плате, и то окривљени АА, износ од 7.450,00 динара, а окривљени ББ износ од 6.450,00 динара, те да на име паушала износе од по 10.000,00 динара сваки, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

На основу одредаба члана 91. и 92. КЗ, и члана 538. и 541. ЗКП, према окривљеном АА изречена је мера одузимања имовинске користи у износу од 550 евра, која је стечена извршењем кривичног дела из члана 367. став 1. у вези члана 61. КЗ, па је обавезан на име имовинске користи прибављене извршењем продуженог кривичног дела да плати износ од 550 евра у динарској противвредности по званичном курсу Народне банке Србије у корист буџетских средстава РС, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Истовремено, одбијен је као неоснован предлог Јавног тужиоца у Јагодини, да се према окривљеном АА изрекне мера безбедности забране вршења позива, делатности и дужности, предвиђена чланом 85. КЗ.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 број 160/19 од 12.03.2019. године, поред осталог, одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Јагодини, окривљеног ББ и браниоца окривљеног АА – адвоката Јована Челебића, а пресуда Вишег суда у Јагодини К бр.33/18 од 12.12.2018. године, потврђена.

Против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 број 160/19 од 12.03.2019. године (с тим што из свих захтева произлази да су поднети и против пресуде Вишег суда у Јагодини К 33/18 од 12.12.2018. године), захтеве за заштиту законитости поднели су:

- окривљени ББ због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1. и став 4. ЗКП), конкретно због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) став 2. тачка 2) ЗКП, те члана 406. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијану пресуду и предмет врати другостепеном суду на поновно суђење;

- бранилац окривљеног ББ – адвокат Јован Челебић, због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1) и став 4. ЗКП) конкретно због битних повреда одредаба

кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2) ЗКП, и члана 406. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијану пресуду и предмет врати Апелационом суду у Крагујевцу као другостепеном на поновно суђење;

- бранилац окривљеног АА – адвокат Јован Челебић, због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 4) и став 4. ЗКП), конкретно због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП и из члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2) ЗКП, с тим што из образложења произлази да захтевом указује и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, те повреду члана 68. став 1. тачка 1) ЗКП, као и члана 462. став 3. ЗКП, те члана 406. став 1. тачка 1) ЗКП, те због повреде одредаба члана 33. став 1. Устава РС, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијану пресуду и предмет врати Апелационом суду у Крагујевцу, као другостепеном на поновно суђење.

Врховни касациони суд доставио је по примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажну пресуду против које су захтеви за заштиту законитости поднети, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) и из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП је неоснован, док је у осталом делу недозвољен, односно нема законом прописан садржај, захтев за заштиту законитости окривљеног ББ је недозвољен, а захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ је неблаговремен.

По оцени овога суда, несновано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП. С тим у вези, у захтеву се наводи да суд није имао овлашћење да чињенични опис из диспозитива оптужнице мења, уподобљавајући га кривичном делу за које жели да окривљеног огласи кривим, па самим тим није имао право да уместо речи из оптужнице „закључио прелазну оцену 2“ у изреку пресуде унесе речи: „предложио одељенском већу да му буде закључена прелазна оцена 2, након чега је исто ову оцену и закључило“.

Изложени наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА су, по оцени овога суда, неосновани.

Наиме, исте наводе, садржане у захтеву за заштиту законитости у вези са битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, бранилац окривљеног АА истицао је и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а Апелациони суд у Крагујевцу као другостепени је у својој одлуци Кж1 број 160/19 од 12.03.2019. године, ове жалбене наводе оценио неоснованим и у образложењу своје одлуке дао јасне и довољне разлоге (страна 4 став 6. и страна 5

став 1), због чега налази да првостепени суд наведеним изменама није прекорачио тужбу, а које разлоге Врховни касациони суд у потпуности прихвата као правилне и у смислу одредби члана 491. став 2. ЗКП, на ове разлоге и упућује.

Неосновано се истим захтевом указује и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

У вези са овом повредом закона, бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости наводи да се побијана пресуда заснива на доказу на којем се не може заснивати – на исказу окривљеног ВВ датом у ПУ Јагодина од 10.06.2013. године. Према наводима захтева, окривљени ВВ саслушан је у полицији без присуства браниоца, при чему није упозорен о својим правима из члана 4. став 2. ЗПП, а што другостепени суд потврђује у својој одлуци, констатујући да на записнику нема поуке о правима окривљеног, али преко ове повреде „прелази на волшебан начин тврдњом да из исказа окривљеног произлази да је он поучен о правима која има.“

Изложене наводе захтева за заштиту законитости, Врховни касациони суд оцењује неоснованим.

Наиме, наведена битна повреда постоји ако се пресуда заснива на доказима на којима се по одредбама ЗКП-а не може заснивати, осим ако је с обзиром на друге доказе очигледно да би и без тог доказа била донесена иста пресуда.

По оцени овога суда, и без овог доказа – записника о саслушању окривљеног ВВ, у Полицијској станици Ћуприја у својству осумњиченог, била би донета иста пресуда, и то на основу исказа сведока ГГ (мајке сведока ДД) и исказа сведока ЂЂ, а што јасно произилази из образложења првостепене пресуде. Стога је очигледно да би иста одлука у конкретном случају била донета и без исказа окривљеног ВВ из полиције, те да правноснажном пресудом није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, која би довела до укидања правноснажних пресуда.

Као недозвољен доказ, бранилац окривљеног АА, означава и исказ сведока ДД из истраге, који је на основу члана 406. став 1. тачка 1) ЗКП, прочитан на главном претресу. Према ставу браниоца, наведени доказ је незаконит, обзиром да у конкретном случају нису постојали услови за примену члана 406. став 1. тачка 1) ЗКП, обзиром да сведок ДД није позвана на главни претрес ради саслушања, а на који начин је суд окривљеном онемогућио да поставља питања сведоку.

Супротно изложеним наводима захтева за заштиту законитости, читањем исказа сведока ДД на главном претресу, није учињена наведена битна повреда одредаба кривичног поступка.

Наиме, одредбом члана 406. став 1. тачка 1) ЗКП, прописано је да се поред осталог, упознавање са садржином записника о исказима сведока, може по одлуци већа обавити сходном применом члана 405. ЗКП, ако су испитана лица умрла, душевно оболела или се не могу пронаћи, или је њихов долазак пред суд немогућ или знатно отежан због старости, болести или других важних разлога.

Према стању у списима, првостепени суд је у више наврата покушао да обезбеди присуство сведока ДД на главном претресу, али није успео, обзиром да се наведени сведок налазио у иностранству и њен долазак у Србију био је неизванстан. Имајући у виду да би саслушање овог сведока било отежано, суд је нашао да у конкретном случају постоји важан разлог да се овај исказ прочита на основу члана 406. став 1. тачка 1) ЗКП.

Како, према томе, исказ сведока ДД није прочитан противно одредби члана 406. став 1. тачка 1) ЗКП, већ сагласно наведеној одредби, јер је суд оценио да су у конкретном случају постојали важни разлози да се овај исказ прочита, имајући у виду да се изложеним наводима захтева у суштини оспорава оцена суда о постојању услова из члана 406. став 1. тачка 1) ЗКП, то је захтев у овом делу оцењен неоснованим.

У преосталом делу, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА одбачен је као недозвољен, односно због тога што нема законом прописани садржај.

Наиме, одредбом члана 485. став 4. ЗКП, ограничена су права окривљеног (дакле и његовог браниоца, сходно одредби члана 71. тачка 5) ЗКП), на подношење захтева за заштиту законитости у погледу разлога због којих могу поднети овај ванредни правни лек, и то таксативним набрајањем повреда које су учињене у првостепеном поступку и у поступку пред апелационим судом (члан 74, члан 438. став 1. тач.1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1) члан 439. тачка 1) до 3) и члан 441. став 3. и 4. ЗКП.

У преосталом делу, бранилац окривљеног захтевом за заштиту законитости указује на повреду одредаба члана 462. став 3. ЗКП и члана 68. став 1. тачка 1) ЗКП, дакле указује на повреде које нису таксативно набројане у члану 485. став 4. ЗКП. Стога је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у овом делу одбацио као недозвољен.

Истим захтевом указује се и на повреду члана 33. став 1. Устава Републике Србије.

Одредбом члана 484. ЗКП, прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за његово подношење (члан 485. став 1. ЗКП), а у случају из члана 485. став 1. тачка 2) и 3) овог законика мора се доставити одлука Уставног суда или Европског суда за људска права.

Како бранилац окривљеног уз захтев за заштиту законитости није доставио одлуку Уставног суда којом је утврђена повреда права окривљеног, то је Врховни касациони суд нашао да захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у овом делу ваља одбацити, обзиром да нема садржај прописан одредбом члана 484. ЗКП.

Захтев за заштиту окривљеног ББ, одбачен је као недозвољен.

Одредбом члана 483. став 1. ЗКП, прописано је да захтев за заштиту законитости могу поднети Републички јавни тужилац, окривљени и његов бранилац, а одредбом става 3. тог члана, прописано је да окривљени може поднети захтев за заштиту законитости искључиво преко браниоца.

Захтев за заштиту законитости поднет дана 25.04.2019. године, потписао је само окривљени ББ, па како захтев не садржи ни печат а ни потпис његовог браниоца, већ само меморандум одштампан на првој страни захтева, то је очигледно да је овај захтев поднео окривљени ББ лично. Како у смислу одредбе члана 483. став 1. ЗКП, окривљени нема овлашћење да лично поднесе захтев за заштиту законитости, већ овај ванредни правни лек може поднети искључиво преко свог браниоца, то је Врховни касациони суд наведени захтев одбацио као недозвољен.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ – адвоката Јована Челебића, поднет дана 30.04.2019. године, одбачен је као неблагоприятен.

Ово стога што је одредбом члана 485. став 4. ЗКП, прописано да због повреда тог Законика, учињених у првостепеном и поступку пред апелационим судом, окривљени може поднети захтев за заштиту законитости у року од 30 дана од када му је достављена правноснажна одлука, под условом да је против те одлуке користио редовни правни лек. Овај рок важи и рачуна се исто и за браниоца окривљеног, с обзиром на одредбу члана 71. тачка 5) ЗКП, којом су права браниоца ограничена правима окривљеног.

Из списка предмета – повратнице за лично достављање писмена на име окривљеног ББ, произлази да је другостепена пресуда – пресуда Апелациног суда у Крагујевцу Кж1 број 160/19 од 12.03.2019. године, окривљеном достављена дана 29.03.2019. године, па је последњи дан рока за подношење захтева за заштиту законитости у конкретном случају истицао дана 29.04.2019. године (обзиром да је 30 дан – 28.04.2019. године, падао у недељу). Имајући у виду да је бранилац окривљеног – адвокат Јован Челебић, захтев за заштиту законитости поднео преко поште, препорученом пошиљком РЕ 424080018 дана 30.04.2019. године, дакле након протеча законом прописаног рока од 30 дана за подношење овог ванредног правног лека, то је Врховни касациони суд наведени захтев одбацио као неблагоприятен.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. у односу на одбијајући део, те на основу члана 487. став 1. тачка 2) и 3) у делу у којем су захтеви одбачени као недозвољени, односно због тога што немају законом прописан садржај, те на основу члана 487. став 1. тачка 1) ЗКП, у односу на захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ББ, који је одбачен као неблагоприятен, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар – саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа – судија
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић